



Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική
Πανεπιστημίου Αθηνών
Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη
Διαβήτη και Μεταβολισμού
ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΝ Νοσοκομείο

Σε συνεργασία με το
Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και
Μεταβολισμού
Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»

Ημέρες Ενδοκρινολογίας της Γυναίκας



Ενδοκρινολογία και Κύηση

Σάββατο 6 Νοεμβρίου 2010

Μαγγίνιο Αμφιθέατρο,
Αρεταίειον Νοσοκομείο



Υπό την Αιγίδα
της Ελληνικής
Ενδοκρινολογικής Εταιρείας

Τελικό Πρόγραμμα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγική Επιστολή.....	4
Γενικές Πληροφορίες.....	5
Επιστημονικές Πληροφορίες.....	5
Επιστημονικό Πρόγραμμα.....	6, 7
Τίτλοι Ομιλητών & Συντονιστών.....	10
Ευχαριστίες.....	11

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Φίλοι και συνάδελφοι,

Πιστοί πάντα στο σκοπό μας, να υπηρετούμε τη δια βίου εκπαίδευση, συνεχίζουμε τη σειρά των συναντήσεων μας «Ημέρες ενδοκρινολογίας της γυναίκας». Αποφασίσαμε αυτή τη φορά να ασχοληθούμε με την Ενδοκρινολογία της Κύησης στην καθημερινή κλινική πράξη. Στόχος είναι να συζητήσουμε τόσο τη φυσιολογία όσο και την παθολογία οντοτήτων που απασχολούν από κοινού Μαιευτήρες, Ενδοκρινολόγους, Παιδιάτρους, Εργαστηριακούς, Μαιές και Νοσηλευτές καθώς και πλήθος άλλων επαγγελματιών Υγείας.

Η ημερίδα αυτή, που έχει ως τίτλο: «Ενδοκρινολογία και Κύηση», φιλοδοξεί να ασχοληθεί σε βάθος με οντότητες που ξεκινούν από το σχηματισμό και ρόλο της εμβρυοπλακουντικής μονάδας και φτάνουν μέχρι τη λοχεία. Θα αναπτυχθούν φυσιολογικοπαθολογικές όψεις της αλληλεπίδρασης πλακούντα και ενδοκρινικών οργάνων της μητέρας και του εμβρύου.

Ελπίδα μας είναι να παρουσιαστούν, τόσο στοιχεία που θα βοηθήσουν στην εμπάθυνση των θεωρητικών μας γνώσεων, όσο και στην αποκόμιση χρήσιμων συμβουλών και λύσεων σε πρακτικά θέματα.

Η ημερίδα συνδιοργανώνεται από τη Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού της Β' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΝ» Νοσοκομείο και το Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και Μεταβολισμού του Νοσοκομείου - Μαιευτηρίου «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», με τη συμπαράσταση της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας.

Ελπίζουμε να σας δούμε όλους εκεί.

Γιώργος Μαστοράκος

Αναπλ. Καθηγητής
ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΝ Νοσοκομείο

Ευτυχία Γ. Κούκκου

Επιμελήτρια Α'
Νοσοκομείο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οργάνωση

Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού της Β' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και Μεταβολισμού του Νοσοκομείου-Μαιευτηρίου «Ελενα Βενιζέλου»

Τόπος Ημερίδας

Μαγγίνιο Αμφιθέατρο, Αρεταίειον Νοσοκομείο
Βασ. Σοφίας 76, 115 28 Αθήνα

Ημερομηνία Ημερίδας

Σάββατο 6 Νοεμβρίου, 2010

Δικαίωμα Εγγραφής

Ειδικευμένοι & Νοσηλευτικό Προσωπικό € 20
Ειδικεύομενοι, Προπτυχιακοί & Μεταπτυχιακοί Φοιτητές ΔΩΡΕΑΝ

Το Δικαίωμα Εγγραφής περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση όλων των Συνεδριάσεων
- Συνεδριακό Υλικό
- Καφέ κατά τη διάρκεια των επίσημων διαλειμμάτων
- Ελαφρύ γεύμα
- Πιστοποιητικό Παρακολούθησης της Ημερίδας

Γραμματεία Ημερίδας

First Conferences & Events Ltd
Μιχαλακοπούλου 121, 115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 7787016, Fax : 210 7787566, Email: firstce@hol.gr, www.firstconferences.gr

Νέες Εγγραφές

Νέες εγγραφές θα πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της Ημερίδας, κατά τις ώρες λειτουργίας της Γραμματείας.

Ώρες Λειτουργίας Γραμματείας

Η Γραμματεία θα λειτουργεί από τις 08:00 - 17:00

Ονομαστικές Κονκάρδες

Για λόγους ασφαλείας παρακαλούνται οι συμμετέχοντες να φέρουν την ονομαστική κονκάρδα τους σε ευδιάκριτο σημείο κατά την παραμονή τους στους συνεδριακούς χώρους.

Πιστοποιητικά Παρακολούθησης

Με τη λήξη της Ημερίδας θα χορηγηθούν στους συμμετέχοντες Πιστοποιητικά Παρακολούθησης. Απαραίτητη προϋπόθεση η επίδειξη της ονομαστικής κονκάρδας.

Έκθεση

Κατά τη διάρκεια της Ημερίδας θα λειτουργεί Έκθεση Φαρμακευτικών Προϊόντων και Τεχνολογικού Εξοπλισμού.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Διαλέξεις

Λόγω της πυκνότητας του Επιστημονικού Προγράμματος, παρακαλούνται οι Ομιλητές να τηρήσουν αυστηρά το χρόνο ομιλίας τους. Οι παρουσιάσεις θα υποστηρίζονται από Power Point. Το υλικό των παρουσιάσεων θα πρέπει να παραδίδεται στην Τεχνική Γραμματεία της Ημερίδας τουλάχιστον 1 ώρα πριν την ενότητα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Σάββατο, 6 Νοεμβρίου 2010

08:00 - 09:00 Εγγραφές

09:00 Χαιρετισμός - Γ. Κρεατσάς

09:00 - 11:00 **Στρογγυλό Τραπέζι I**

Προεδρείο: **Μ. Αναπλιώτου - Ν. Βιτωράτος**

Από το ζυγώτη στον πλακούντα:
Φυσιολογία και ορμονικές μεταβολές (HCG, E₂, Prog, FSH, LH)

Π. Χριστόπουλος

Ο πλακούντας ως ενδοκρινής αδένας

Α. Μαργιωρή

Ανάπτυξη αντίστασης στην ινσουλίνη

Τ. Μούσλεχ

Ενδοκρινικοί μηχανισμοί τοκετού

Γ. Μαστοράκος

11:00 - 11:30 Διάλειμμα

11:30 -13:30 **Στρογγυλό Τραπέζι II**

Προεδρείο: **Γ. Κουκούλης - Α. Κονδυλιός**

Υπόφυση και εγκυμοσύνη (εκτός PRL)

Β. Συρίου

Θυρεοειδοπάθειες και εγκυμοσύνη

Ε. Κάργα

Νοσήματα επινεφριδίων
(νόσος Addison, σύνδρομο Cushing) και εγκυμοσύνη

Ε. Βασιλάτου

Συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων

Χ. Κανακά-Gantenbein



GLUCOPLUS

Metformin 1000 mg

GLUCOFREE

Metformin 850 mg



FarmaSyn SA
PHARMACEUTICALS

13:30 - 14:30 Διάλειμμα

14:30 - 16:30 **Στρογγυλό Τραπέζι III**
Προεδρείο: **Δ. Μπότσης - Γ. Τόλης**

Υπερπρολακτιναιμία και διακοπή γαλουχίας
Α. Θεοδωροπούλου

Σακχαρώδης Διαβήτης Κυήσεως:
Νεότερες οδηγίες και θεραπευτικές εξελίξεις
Ε. Κούκκου

Πρώρος τοκετός: αιτιολογία - αντιμετώπιση
Ν. Βραχνής

Επιλόχειος νοσηρότητα
Ι. Ηλίας

17:00 **Συμπεράσματα – Λήξη Ημερίδας**

Humalog^{mix}25TM
KwikPenTM

25% insulin lispro (rDNA origin) injection
75% insulin lispro protamine suspension

ΝΕΑ ΠΡΟΓΕΜΙΣΜΕΝΗ ΠΕΝΑ



Απλουστεύει τη χορήγηση της ινσουλίνης
Απλουστεύει τη ζωή των ασθενών

Humalog



- Εύκολη στη χρήση
- Απαιτεί ελάχιστη δύναμη για την έγχυση της δόσης
- Ελαφριά

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ: Κάθε φυσιγγίο περιέχει 3 ml που αντιστοιχούν σε 300U ινσουλίνης lispro. **ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ:** Ενέσιμο εναιώρημα. **Θεραπευτικές ενδείξεις:** Η Humalog Mix25 ενδείκνυται για τη θεραπεία ασθενών με σακχαρώδη διαβήτη, στους οποίους απαιτείται χορήγηση ινσουλίνης για τη διατήρηση της φυσιολογικής ομοιοστασίας της γλυκόζης. **Δοσολογία και τρόπος χορήγησης:** Η δοσολογία πρέπει να καθορίζεται από τον ιατρό ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενούς. Η Humalog Mix25 μπορεί να χορηγηθεί αμέσως πριν τα γεύματα. Όταν κρίνεται απαραίτητο, η Humalog Mix25 μπορεί να χορηγηθεί αμέσως μετά τα γεύματα. Η Humalog Mix25 πρέπει να χορηγείται μόνο με υποδόρια ένεση. Η ταχεία έναρξη δράσης και η ταχεία κορύφωση της δράσης της Humalog παρουσιάζονται μετά την υποδόρια χορήγηση της Humalog Mix25. Η διάρκεια δράσης του εναιωρήματος πρωταμινικής ινσουλίνης lispro (BASAL), ως συστατικού της Humalog Mix25, είναι παρόμοια με αυτή της βασικής ινσουλίνης (NPH). **Αντενδείξεις:** Υπερευαίσθησία στην ινσουλίνη lispro ή σε κάποιο από τα έκδοχα της. Υπογλυκαιμία. **Ειδικές προειδοποιήσεις και προφυλάξεις κατά τη χρήση:** Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να χορηγείται η Humalog Mix25 ενδοφλέβια. Η μεταφορά του ασθενούς από οποιοδήποτε άλλο τύπο ή σκεύασμα ινσουλίνης πρέπει να γίνεται υπό αυστηρή ιατρική παρακολούθηση. **Αλληλεπιδράσεις με άλλα φαρμακευτικά προϊόντα και άλλες μορφές αλληλεπίδρασης:** Οι ανάγκες σε ινσουλίνη μπορεί να αυξηθούν με τη χορήγηση φαρμάκων που ασκούν υπεργλυκαιμική δράση, όπως τα από του στόματος αντιυψηλιπτικά, τα κορτικοστεροειδή ή τα θυροειδικά σκευάσματα, η δαναζόλη, οι βήτα2-διεγέρτες (όπως η ριτοδρίνη, η σαλβουταμόλη, η τερβουταλίνη). Οι ανάγκες σε ινσουλίνη μπορεί να μειωθούν με τη παρουσία φαρμάκων που ασκούν υπογλυκαιμική δράση, όπως τα από του στόματος υπογλυκαιμικά, τα σαλικυλικά (π.χ. ακετυλοσαλικυλικό οξύ), οι σουλφοναμίδες, ορισμένα αντικαταθλιπτικά (αναστολείς της μονοαμινοξειδάσης, εκλεκτικοί αναστολείς επαναπρόσληψης της σεροτονίνης), ορισμένοι αναστολείς μετατρεπτικού ενζύμου της αγγειοτενσίνης (καπτοπρίλη, εναλαπρίλη), αναστολείς των υποδοχών της αγγειοτενσίνης τύπου II, β-αναστολείς, οκρεοτιόλη ή αλκοόλη. **Κύηση και γαλουχία:** Δεδομένα από ένα μεγάλο αριθμό κλινικών μελετών, με την έκθεση εγκύων γυναικών στο φάρμακο αυτό, δεν έδειξαν ανεπιθύμητες επιδράσεις της ινσουλίνης lispro, στην κύηση ή στην υγεία του εμβρύου/νεογνού. **Ανεπιθύμητες ενέργειες:** Η υπογλυκαιμία είναι η συντόμερη ανεπιθύμητη ενέργεια κατά την ινσουλινθεραπεία διαβητικού ασθενούς. **ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ:** Φαρμακοθεραπευτική κατηγορία: Η Humalog Mix25 είναι ένα προναμεμιγμένο εναιώρημα, το οποίο περιέχει ινσουλίνη lispro (ταχείας-δράσης ανάλογο ανθρώπινης ινσουλίνης) και εναιώρημα πρωταμινικής ινσουλίνης lispro (ενδιάμεσης δράσης ανάλογο ανθρώπινης ινσουλίνης), κωδικός ATC: A10A D04 Διάρκεια ζωής: Μη χρησιμοποιημένες προγεμισμένες πένες 3 χρόνια. Μετά την πρώτη χρήση 28 ημέρες. **ΜΟΡΦΕΣ/ΤΙΜΕΣ:** 5 x 3 ml Humalog Mix25 100 U/ml KwikPens Λ.Τ.: 48,57€, Ν.Τ.: 28,20€. **ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ:** 100%. **ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** Eli Lilly Nederland B.V., Grootslag 1-5, 3991 RA Houten, Ολλανδία. **ΑΡΙΘΜΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** EU/1/96/007/033 5 x 3 ml Humalog Mix25 100 U/ml KwikPens. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:** Ιούλιος 2009. Για περισσότερες πληροφορίες και τα πλήρη ΠΧΠ σχετικά με το προϊόν απευθυνθείτε στην εταιρεία.



ΤΙΤΛΟΙ ΟΜΙΛΗΤΩΝ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ

- **Αναπλιώτου Μαργαρίτα**, Αναπλ. Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Βασιλάτου Ευαγγελίνα**, Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α', Ενδοκρινολογική Μονάδα, Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓ Ν «ΑΤΤΙΚΟΝ»
- **Βραχνής Νικόλαος**, Λέκτορας Μαιευτικής & Γυναικολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αρεταίειον» Νοσοκομείο
- **Ηλίας Ιωάννης**, Ενδοκρινολόγος, Επιμελητής Β', Τμήμα Ενδοκρινολογίας- Διαβήτη & Μεταβολισμού, Νοσοκομείο- Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
- **Θεοδωροπούλου Αγγελική**, Ενδοκρινολόγος, Ενδοκρινολογικό Τμήμα Παθολογικής Κλινικής Γενικού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πατρών
- **Κανακά - Gatzenbein Χριστίνα**, Επικ. Καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγ. Σοφία»
- **Κάργα Ελένη**, Ενδοκρινολόγος, Β' Ενδοκρινολογικό Τμήμα, ΠΓΝΑ «Αλεξάνδρα»
- **Κονδυλιός Αντώνιος**, Μαιευτήρας-Γυναικολόγος, Επιμελητής Α', ΣΤ' Μ/Γ/ Κλινική, Ειδικός στην εμβρυομητρική ιατρική, Νοσοκομείο- Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
- **Κούκκου Ευτυχία**, Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α', Τμήμα Ενδοκρινολογίας – Μεταβολισμού & Διαβήτη, Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
- **Κουκούλης Γεώργιος**, Αναπλ. Καθηγητής Ενδοκρινολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- **Κρεατσάς Γεώργιος**, Καθηγητής Μαιευτικής & Γυναικολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αρεταίειον» Νοσοκομείο, Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Μαργιωρής Ανδρέας**, Καθηγητής Κλινικής Χημείας - Βιοχημείας Πανεπιστημίου Κρήτης
- **Μαστοράκος Γεώργιος**, Αναπλ. Καθηγητής Ενδοκρινολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αρεταίειον» Νοσοκομείο
- **Μούσλεχ Τζαντ**, Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ.
- **Μπότσης Δημήτριος**, Καθηγητής Μαιευτικής & Γυναικολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αρεταίειον» Νοσοκομείο
- **Συρίου Βασιλική**, Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α', ΕΣΥ, Ενδοκρινολογικό Τμήμα, Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας, Νοσοκομείο «Λαϊκό»
- **Τόλης Γεώργιος**, MD, PhD, FRCPCSPQ, Διευθυντής Τομέα Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο»
- **Χριστόπουλος Παναγιώτης**, MD, MSc, PhD, IFEPAG, Μαιευτήρας - Γυναικολόγος, Επιστ. Συνεργάτης Β' Μ/Γ Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αρεταίειον» Νοσοκομείο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙΕΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά τους ακόλουθους Οργανισμούς και Εταιρίες, η συνεργασία και συνεισφορά των οποίων συνέβαλαν ουσιαστικά στην πραγματοποίηση της Ημερίδας:

- **Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία**
- **Ελληνικός Οργανισμός Φαρμάκων**
- **Εφορεία Αρεταίειου Νοσοκομείου**

&

-  **Abbott**
A Promise for Life
-  **Lilly**
ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - LILLY A.E.B.E.
-  **FarmaSyn SA**
PHARMACEUTICALS
-  **interMD**
Pharmaceutical Laboratories S.A.
-  **LIFE SCAN**
a Johnson-Johnson company
-  **N. Πετιοιάβας a.e.**

